

SeAMK koordinoi valtakunnallista soiden ennallistamista koskevaa metsänomistajakyselyä

19.4.2022

Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK) koordinoi valtakunnallista turvemaihin liittyvää metsänomistajakyselyä. Kyselyn avulla arvioidaan osaltaan kasvihuonekaasujen päästövähennyspotentiaalia, joka voidaan saavuttaa ennallistamalla reheviä metsäojitettuja soita, jotka ovat merkittävä päästölähde suuren pinta-alansa vuoksi. Tutkimuksen keskiössä ovat erityisesti ruoho- ja mustikkaturvekankaat (ks. http://www.metla.fi/metinfo/kasvupaikkatyypit/suotyypit/tunnistus.html#ojitetut).

Kyselyssä on keskeistä selvittää, miten metsänomistajat suhtautuvat puustoisten rehevien ojitettujen suometsien ennallistamiseen takaisin suoksi ja minkälaisia haasteita siihen liittyy. Turvemaiden maanomistajat ovat keskeisessä asemassa vaikuttamassa maankäyttösektorin ilmastopäästöihin. Koska rehevien metsäojitettujen alueiden puusto voi kärsiä uudelleensoistamisesta vedenpinnan kohoamisen seurauksena, on tärkeää selvittää, minkälaista korvausta tai tukea metsänomistajat tilanteessa kaipaavat. Kysely toteutetaan huhtikuussa ennen toukotöitä ja metsänistutuskautta.

Kysely toteutetaan osana TURNEE-hanketta, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriön Hiilestä kiinni -ohjelma. TURNEE-hankkeessa selvitetään mittauksien ja mallinnuksen avulla, kuinka paljon maankäyttösektorin kasvihuonepäästöjä voidaan vähentää turvemailla kasvavien metsien käsittelyyn vaikuttamalla. Kysely tehdään yhteistyössä Helsingin ja Oulun yliopistojen sekä Ilmatieteen laitoksen kanssa.

Verkkokyselyä varten saatiin yhteystietoja Suomen Metsäkeskuksen metsänomistajarekisteristä, mikä siis on kyselyn osoitelähde. Metsänomistajarekisteristä tehtiin rajaus, jossa kysely kohdistettiin vähintään hehtaarin kokoisille kiinteistöille, joilla on reheviä metsäojitettuja soita. Lopulta kysely lähetettiin satunnaisotannalla

6196 metsänomistajille, mikä on merkittävä yksittäinen otos. Varsinainen kysely tehtiin sähköpostikyselynä Webropol-ohjelmalla.

Aihetta on tutkittu melko vähän. Kyselyn tuloksia hyödynnetäänkin tieteellisessä tutkimuksessa ja tuloksista voidaan tiedottaa alan julkaisuissa ja artikkeleissa. Lisäksi kyselyllä saadaan tarkemaa kuvaa metsänomistajien ajatuksista aluetasolla.

Hankkeessa toimitaan tiiviissä vuorovaikutuksessa keskeisten sidosryhmien kanssa ja tuotetaan tarvittavaa tietoa ilmastoviisaasta turvemaiden käytöstä mm. maanomistajille, ELY-keskuksille, neuvontaorganisaatioille ja kasvihuonekaasuinventaarioon.

Alustavat tulokset saadaan huhtikuun loppuun mennessä. Tulokset tullaan esittelemään yhteenvedonomaisena koosteena niin, ettei yksittäistä vastaajaa pysty tunnistamaan.

Kuva. Kasvihuonekaasumittauksia rehevässä ennallistetussa suometsässä Kyyjärven Peuralamminnevalla (Kuva: Kari Laasasenaho).

Kari Laasasenaho ja Risto Lauhanen, SeAMKAnnalea Lohila ja Olli-Pekka Siira, Ilmakehätieteiden keskus, Helsingin yliopistoKari Minkkinen ja Paavo Ojanen, Metsätieteiden osasto, Helsingin yliopisto